

În atenția domnului Ceslav Panico, Avocat al Poporului

Răspuns la scrisoarea nr. 03-918/24-950 din 6 iunie 2025 privind aplicabilitatea Codului administrativ în cazul petiției nr. 03-918/24

08 iunie 2025

Stimate domnule Panico,

Vă mulțumim pentru răspunsul transmis în data de 6 iunie 2025, prin care ați expus poziția instituției pe care o conduceți în legătură cu stadiul examinării petiției noastre, înregistrată inițial în data de 30 decembrie 2024. Dorim, cu respect, să formulăm câteva observații juridice și de fapt, în baza Codului administrativ al Republicii Moldova și a Legii nr. 52/2014 privind Avocatul Poporului.

1. Corectarea datei de înregistrare a petiției

Contrar mențiunii din scrisoarea Dvs., petiția grupului de inițiativă „Pentru Istoria Moldovei” a fost transmisă prin e-mail în data de 30 decembrie 2024, nu în 31 decembrie. Rugăm corectarea acestei informații în evidențele interne.

2. Natura procedurii administrative nu este condiționată de emiterea unui act cu efect executoriu

Contrar celor afirmate în scrisoarea Dvs., *Codul administrativ nu restrânge aplicabilitatea sa doar la proceduri finalizate prin acte administrative individuale cu efect executoriu.*

Potrivit art. 1 și art. 2 din Cod, normele procedurii administrative se aplică *oricărei forme de activitate administrativă cu efect în exterior*, inclusiv emiterea actelor reale, a răspunsurilor oficiale, a avizelor sau constatărilor.

De asemenea, art. 5 și art. 6 definesc activitatea administrativă ca incluzând nu doar emiterea de acte administrative, ci și *acte reale, operațiuni administrative*, precum și *pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.*

Prin urmare, procedura declanșată de o petiție adresată Avocatului Poporului este, fără îndoială, o procedură administrativă reglementată de Cod.

Mai mult, art. 14 alin. (3) precizează expres că, în lipsa unor dispoziții contrare, actele reale urmează regimul actelor administrative individuale, iar art. 73 alin. (1) obligă autoritățile să primească, înregistreze și soluționeze toate petițiile, *fără excepție.*

În plus, Codul conține norme procedurale generale ce vizează orice autoritate publică care desfășoară activitate administrativă, fără a limita aplicabilitatea sa doar la proceduri încheiate prin emiterea unui act cu caracter executoriu.

3. Aplicabilitatea termenelor legale

Conform art. 60 alin. (1), procedura administrativă trebuie finalizată în termen de 30 de zile, cu o eventuală prelungire justificată de maximum 15 zile. În mod excepțional, în cazuri de complexitate deosebită, termenul total nu poate depăși 90 de zile.

În cazul nostru, termenul a început să curgă de la data înregistrării petiției (30 decembrie 2024). Înștiințarea privind acceptarea petiției a fost transmisă abia la 17 ianuarie 2025, adică după 18 zile calendaristice, cu 3 zile peste termenul legal de 15 zile prevăzut de art. 21 alin. (2) din Legea nr. 52/2014.

Mai mult, art. 60 alin. (4) din Codul administrativ prevede că prelungirea termenului general de 30 de zile *poate avea efect doar dacă este comunicată în scris participanților în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii, împreună cu motivele prelungirii*. În cazul nostru, nu a existat nicio astfel de comunicare în interiorul termenului legal, ceea ce înseamnă că prelungirea invocată ulterior nu are efect juridic.

Mai mult decât atât, răspunsul Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului din 6 iunie 2025 confirmă că petiția i-a fost transmisă abia la 2 aprilie 2025, adică la peste 90 de zile de la data înregistrării – termen maxim legal care trebuia deja respectat.

Notăm, de asemenea, că, deși Codul administrativ (art. 73 alin. (5)) obligă autoritatea să comunice în cel mult 2 zile numărul de înregistrare al petiției depuse electronic, acest lucru nu s-a întâmplat nici după două săptămâni. Înțelegem situația, totuși, deoarece petiția a fost trimisă în preajma sărbătorilor de Anul Nou.

4. Lipsa justificării temeinice a prelungirii examinării

Până în prezent, instituția Dvs. nu a transmis nicio justificare credibilă privind motivul prelungirii termenului de examinare. Invocarea caracterului „complex și multidisciplinar” al cauzei ni se pare artificială și neîntemeiată.

Petiționarii nu solicită analiza curriculumului sau a conținutului manualelor, ci doar *o poziție profesională privind caracterul discriminatoriu (sau nu) al sintagmei „românilor”* din denumirea obiectului școlar „Istoria românilor și universală”, raportat la definițiile din legislația națională (Legea nr. 121/2012) și internațională.

În plus, în niciun moment **nu** am solicitat implicarea Avocatului Poporului în chestiunea obscură privind **denumirea corectă a limbii Moldovenești** – o temă care **nu** este în competența Avocatului Poporului (de altfel, nici a Curții Constituționale, încheiem paranteza). Petiționarii s-au adresat strict în conformitate cu atribuțiile instituției Dvs., și anume pe tema potențialei *discriminări etnice în denumirea* obiectului școlar.

Dacă o asemenea analiză juridică necesită aproape jumătate de an din partea unei instituții specializate în combaterea discriminării, în legătură cu un obiect școlar prezent în Republica Moldova de peste 30 de ani, este legitim să ne întrebăm asupra *capacității funcționale și expertizei juridice* reale a corpului Avocatului Poporului.

5. Solicitare privind finalizarea examinării petiției nr. 03-918/24

Ținând cont de cele expuse mai sus, solicităm finalizarea examinării petiției, printr-un răspuns scris, fundamentat juridic, imediat ce va fi analizată și contestația noastră în legătură cu răspunsul transmis de Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului la data de 6 iunie 2025.

Considerăm că o decizie finală privind petiția nr. 03-918/24 trebuie emisă în deplină cunoștință de cauză, inclusiv față de poziția noastră față de argumentele invocate de dl Coroi.

6. Scrisoare separată referitoare la răspunsul din 6 iunie 2025

Întrucât în data de 6 iunie 2025 am primit un răspuns oficial din partea dlui Vasile Coroi, Avocat al Poporului pentru Drepturile Copilului, vom reveni cu o scrisoare separată care va detalia poziția și argumentele noastre în legătură cu concluziile formulate în respectivul răspuns. Considerăm necesară separarea tematică a celor două corespondențe, pentru a nu amesteca aspectele de fond diferite într-un singur document.

Cu respect,

[.....]

Grupul de inițiativă „Pentru Istoria Moldovei”